

HOŘKÝ ROMÁN

od KARLA LEJERA

Také do bílkých úbel se časem vyjelo vrátnat, v zakouřených nospadách se přednášelo sedláckým, ale jaksi a malým oděrem. Když jednou řečník položil otázku: Kdo je našim největším nepřítelem? — vše shromáždění rásem zvolalo: "Čukrovar!" a všichni s nedůvěrou kroutili hlavami, když jim řečník chtěl namalovat, že našim největším nepřítelem jsou naše chyby, naše slabost, neupřímnost, podřízavost —

Ani v městě však nenacházely mladé snahy pravého ocenění. Většina sachtla s panem Vrbou, který se odvážil do jedné schůze a svůj úsudek asi takto vyjádřil: že přednáška sice nerozuměl, poněvadž byla příliš učená, ale kdyby jí rozuměl, že by jistě s ní neschválil.

Při těchto poměrech není divno, že pokus, aby nová strana zastoupena byla též v reprezentaci městské, rozkolal se při obecních volbách. Směšná hrstka hlasů odevzdána pro ni — samí vůdové trapně překvapeni divali se na sebe. Po takové práci! po tolika řečích!

Byla bouřlivá schůze strany. Uznáno, že v čele státi mužové sice nadšení, pracovití, poctiví, ale za to máto praktičtí. (Dr. Kalvoda byl jeden z nich.) Tehdy padla památná slova, že poctivost je sice pevná ctnost, ale v politickém boji se nevyplácí, tu platí zub za zub, a bojaje-li nepřítel stí a násilím, nutno bránit se stejnou zbraní — a ještě raffinovaněji — jinak raději vzdát se naděje na vítězství. A nutno znovu začít pracovat, pomalu, po kouskách dobývat půdy. Drobnu partyzánskou válku zahájit. A všady tlučit, kde sídlí starý cop. Jak dříve hele, oči všech obrátily se na nejbližší baštu starověrou — byla to Všeobecná záložna. Spíše měřila než bašta — spinalo se k ní prosebně na starou ruku. Bylo známo, že výbor záložny celým svým vlivem bojuje na straně starých, inserováním za několik desítek ročně podporuje místní časopis směru rozhodně spásečnického a při povolování půjček, jakož i při dělení zisků jeví se stranickým. Takovou důležitou posíli nutno získat novým směrem!

Jedné neděle svolána výroční schůze Všeobecné záložny. Jak klidně, jak milé sousedské bývávaly vždycky tyto schůze! Tucto nebo munda domácích starousedlíků, kteří své tisíce měly v záložně uloženy, a tudíž všim právem mohli tu rozhodovat, sešlo se, vyslechli zprávy o stavu pokladny, rozdělili čistý zisk kofeln, školám, Sokolům i hasičům, zvolili opět jednohlasně dosavadní výbor a odesli v blahé vědomí, že záložna zkvěta. Aby byl dostatečný počet členů zastoupen, odevzdávala se podepsaná plinocenství. S jakou vážností pan předseda schůzi zahajoval a s jakou vážností na konec děkoval za důvěru znovu starému výboru věnovanou —! Nikdo v celém Komárově nemohl si představit, že by mohlo být jinak!

A byla! Letos, jako když nějaké bouřlivé mrámeno se hromadí, už před schůzí objevovaly se divné, neuvěřitelné zprávy. Strana starých pracovala — na čtyřicet členů letos dostavilo se, i plinocenství sehnána. Již měla být schůze zahájena — předseda dival se na hodinky. V prostorném sále bylo ticho, nikde žádný podzvěřelý ruch, kdo přišel, věru sami známi a spolehliví lidé — jisté, zbytečné jsou všechny obavy. Jak by se také rebelanti mohli odvážit na záložnu! Zde vládnou peníze, a ty mámešiny! Předseda vstával —

V tom okamžení otevřely se dvě, že a nepřetržitou řadou vcházelí divní hosté — osmahlí chalupníčkové a domkáři z okolních vesní, epici chlévce, potom a zemí, kteří na prahu již smekali čepice a bázlivě jako skopei hrnuli se jen za druhým.

"Co to znamená? Co zde chtějí?"

— "Táží se páni z města, a naředknouce tváře, hleděli a patra na vetřele. Ředitel Verner bázel ke vstupu, kde stál přepůl Emil. "Proč je sem ponáště?" syčel zlost.

"Jsem člen!" syčel Emil krče rameny. Pohledy obou se potkaly jako dva blesky. "To je vaše práce!" vykřikl dušeně Verner a zvedl pěst. Emil se pohledavě usmál. 8 dělnou lhostejností řídil si průzračně nehty, ale bylo vidět, že se mu pesty chvějí.

Vše bylo vzrušeno, vše napjato v trapném očekávání. Ovšem, ti vetřelci jsou členy — neboť každý, kdo si chce vypůjčit, třeba jen několik zlatých, musí být dříve členem — ale kterak oni zebraři, povinní včasnosti správě záložny za udělení dobrodini, mohli se odvážit vejít sem mezi pány, kterým patří veskeré vkladny! Snad docela své hlasy jako rovnocenné položil v osudu! — Ne, toho nelze připustit! Ukázalo se, že řada oněch malých lidí děl se v oddily, a každému vešel některý z viděn revoluční "strany pokrokové". Vetřelci, těsně sražení skupili se v levou straně sálu.

"Co se bude dít?" hádali páni, ohlížeje se jeden na druhého, a nepokoj vzrůstal. Ředitel Verner třásl se celý, až zápisky padaly mu z rukou. Pan Vrbu se děl s pravé radě, ohlídl se přes rameno na ten zástup nezvaných hostů a nevrte se odvratil. Bylo mu nevedno, zdálo se mu, že sítí ve vzduchu nějaký divný zápaeh, i druzi byli znepokojeni. Správce cukrovaru probíhával každého chalupníčka zuřivým pohledem, myslel si: "Tak vy tak! Počkejte jen, až mi na podzim budete odvádět řepu!"

Chalupníčkové sedli zaraženi, potili se, čepice mačkali v rukou a nespouštěli zraků se svého vůdce, zvedli ruku, zvedli ji také jenom křičet "výborné" nebo "hanba" nedověděli, někdy tu měli nakázáno, a vůdové dávali znamení — něco chudáčkům svíralo hrdla. Neslyšeli, co se kolem mluví, jen ruce zvedali, všechno odhlasovali.

Emil, opíraje se v pozadí o sloup galerie, dival se na zděveně osmahlé ruce. "Ah, to je moc! To je síla!" řekl si v duchu, "takové poslušné ruce! Všechno s nimi dobede!"

"Ale co chtějí? Proč asi přišli? Kdo je svolal?" stále ještě v nejistotě vptávali se páni jeden druhého. "Zeptám se jich!" řekl správce cukrovaru, ale těžko bylo se dostat k venkovánům, byli střeženi se všech stran, aby žádný vlk se nepřiblížil, aby žádná ovčička se neztratila. Teprve, když chalupník Bárta z Lápnice vyšel kamsi na síň, obstarupli ho páni, v čele správce cukrovaru. Bárta rozpoutě se usmíval, hlavu skrčil mezi ramena, hledal, kudy utéci, ale nepustil ho. "Tak, tak," počal upravně, "tři nás, že jste z Lápnice také přišli — ale kdo pak vás přivedl? he! Jindy jste nechodili! he?"

Bárta pořád se usmíval. "To omi tam, prosím —" povídá, "byli letos ve vsi dva páni, abychom jako šli, že dostaneme každý po padělkách kvejařích —!" "O-o-och!" vykřikli páni dokola, vyvalivše oči, "kupovali hlasy!"

Kmotr Bárta zčerveněl, "To ne! ne!" vykřikl a zvedl pravici jako k přísaze, "za žádné hlasy! Však nám ti dva páni nřídili, a bychom řídili, že je to za cestu do Komárova —"

V tom překvapil kdosi z protivné strany a kmotr Bárta vysvobodil. Páni věděli dost — jenže už pozdě. Bárta byla prohrána — do těch černých chalupníčkových rukou spiklenecki vtiskli hlasovač listky, kterými vřelém starý výbor a nastolen nový, a v hluku a křiku končila schůze. Ještě jen revisori běhá měli být zvoleni, skoro by na ně byli zapomeni.

V té chvíli přistoupil Emil k profesorovi Doubravovi, který stál před ním, udiveně zraje na

by vstupu, a zakřepal mu na ramenu.

"Chcete být revisorem naší nové profesury?"

Professor vytřeštil oči. "Jakýž jsem dělník nerozuměl!" pravil trochu stědivě.

Emil se naklábil. "Něc peděle — nuncime vás. Ročně dvě stě zlatých odměny — ehehe! A zaře, prosím, milostivě páni vyřídí moji pokoum!"

V profesorovi až do dech se zatajil. Tak z nezdání padly mu dvě stě do klína! Oči mu zvlhly, tiskl Emiloci ruku. "Má Katka vám bude vděčná! Vždyť je to pro nás, chudáky, právě bahatství!"

Emil si křoutil měkké voustky. "Pravda," myslil, "že je sladko prokazovat dobrodini!"

VI. A STÁLE V PŘED!

Ne, strana, která tolik let neobmezeně vládla, nevzdává se při prvním útoku! Trvalo ještě několik neděl, než bylo dobojováno. Ještě jedna a druhá mimořádná schůze Všeobecné záložny musila být svolána. A strana starých ("panská") dkladně se připravila — chalupníčkům a baráničkům z okolí slíbila za cestu ke schůzi celou zlatku a snížení úroků z půjček. Nebylo nic platno přece — čilejší strana mladých ("demokratická") přidala ke zlatce ještě obel a tak si zajistila vítězství.

Pan Vrbu v zupanu a čepice procházel se po zahrádce, kde rozkvetl první růže. Pokoušoval, v tichém vzduchu tably se dlouhé proměny maoudralého dymu. V posledně valně hromadě záložny neděl. Shlasný člověk dnes aly se do vorepňel schůzi mu moskvaží, všady se vetřím živovce, z kterých je tak divně páchno! O státně byl přesevředen, že "naši" vyhráli — když pak! páni jako správce cukrovaru a jiní kapadily s ním a na druhé straně taková chunraf! Klidně a spokojeně pokoušoval. Kolem bylo ticho, ani lístek se nepohnal, ani pátéek na větvičce nezastěbetal. Sluníčko prosvítalo kormkami stromů, v jeho paprscích třepatily se zlaté misky.

Najednou zaslechl pan Vrbu hluboký vzdech. Ohlídl se — a dýmka vypadla mu z ruky, za vřevorad. V zahradních dvířkách na vchodových proslapaných schůdkách stál — Ne, to nebyl Verner, to byl jeho duch, zjevení za bílého dne! Smálý, s polblesou hlavou, ruce těžce spuštěny, zjevil se mu přítel. Neštěstí znamenalo to zjevení!

"Co — co se stalo?" zavřel domáci páni vyděšen. Verner se zachvěl, pomalu zvedla se jeho zmodralá vléka a tupé oči bez lesku obrátily se k panu Vrbovi. Chvilí tak pohlížel naň s neuvěřitelným smutkem — najednou roztáhl zděveně ruce s nataženými pesty a hrobovým hlasem řekl: "Já tam už nejsem!" Domácinu pánovi zatmělo se před očima, a když opět probhl, posel neštěstí dávno zmizel. Odesel tak tíše, jak byl přišel, ale jeho slova zněla dosud panu Vrbovi v ush. On pochozil jejich smysl, Verner nebyl více ředitelém záložny, vyřtvali ho, všechno je již ztraceno! Cosi začalo se mu v prsou chvěti, řídke zuby zajekatily, a v okamžení celé jeho tělo až k pestré čepice roztřáso se prudkou zimnicí. Svět se s ním zatočil. Chytil se za hlavu a stěvám děnou myšlenkou, dlouhými skoky ubíhal ze zahrádky. Na dvoře potkala jej rozsařná choť, "Emánku, Emánku! Co se ti stalo?" vykřikla. Jenom zoufale na ni pohlédl, zamával rukama, zuby mu zajekaly, ale bžel dál, do svého pokoje, ke psacím stolku, kde v zavřené sehránce odpočívaly akcie cukrovaru a záloženská knížka. Chytil ten modrý sešitek, otevřel fřaslavými pesty a stěží přešel, že je vsutku vlozeno do záložny třicet tisíc. Shodil zupan, namahavě oblékl nový kabát, neboť třesoucí se ruce nemohly trefit do rukávů, nehvátli drahoocennou knížku a bžel. Na prahu přišla mu opět vstřie rozsařná choť, "Emánku, Emánku, co se to děje?" ptala se už celá zděšená. Jen jí modrou knížkou mávl před očima, jediné slovo "zachránit!" vydechl a skokem vyznal z domu. Krápeje potu stály mu na čele — brzo však

venkovské vobudy jej vřepamatoval. Ohlídl se, nikde stopy po nějaké zhrzenosti bouři, uhlde ani žádného srůzení líhu, všechno chodil tak pravidelnou koleji — Pomešlák uvořil krok a do záložny došel uklidněn uspoň tolik, že zinnice Jim nelomcovala.

Bžel veliké záložné pokladny sedl v stolu pan Rymos na mlátě Vernerovce. Pevněm pohledem už každý poznal, že není více úbetnín, užžel ředitelém, tak vznešně nábýval hlavu do zadu, hleděl z pod víček, a vytáhnou spodní ret, přes hořejší fonikal nahoru. Emil — teď už pan úbetní — volice vřidně a vesele uvítal souseda Vrbu, a nežli se otázal po jeho práci, jako mimochodem zmínil se, že budova záložny nedostačuje, že třeba stavět novou, rezervní fond se tak nejtepe uloží. A nejvhodnější místo že je na náměstí, na rohu, kde stojí starý hostinec "U zlaté hvězdy". Ředitel jen mlčky hlavou kývl a odfonkl ke stropu. Pan Vrbu přimhouřil oči, nechalp dobře — "zlatá hvězda" patřila jemu. Ale když se otázal Emil se sladkým úsměvem, čeho si pan soudil dobře, položil modrou knížku a řekl táhle a urnět: "Vyplatit!" Sám se až zalekl, čekal, co se bude dít — taková suma! Záložna v základech se otřese! Nie se nestalo. Emil se stejným úsměvem vzal knížku a bez výpovědi hotově vyřtval třicet tisíc v hotových pěkných papírech s úroky.

Pan Vrbu nějak zvolna vycházel ze záložny v tohaleo na prsou nesl svůj poklad, pod ním bušilo srdce. Zinnice zase roztřásla ehlého. Sel pomalu přonýšlel, ex tof! Ohléd se, zvlhla mu studeným potem, Co tof s těmi penězi? Domá je zít? Hřích, nechat je bez nářku? Do jiné záložny nebo sportitelny je uložít! Oči se ot. Právě tam by mohl o všechno přjít. Důlned je měl tady v domacím ústavě, byl klidný, ale tof dít je do neznáma. Tof komoue hoší nejistota, nežli je nechat kde byly! Vždyť snad — Ten Rymos vřidil jako poctivý chlap. A je tu rezervní fond, kdyby se něco stalo. Chťej k upověti "zlatou hvězdu" — rád by se jí zbavil, to by byla příležitost! Hm!

Zkoušel mnoho věcí.

Pan Pavel Škael, 99 Mitchell ul., Milwaukee, Wis., píše: "Posílám vám své věle díky za Hoboko. Po celý rok zakoušel jsem hrozně reumatismem. Měl jsem čtyry ty nejlepší lékaře a zkoušel mnohá jiná léčení, ale nic mi nepomohlo, až jsem zkoušil Hoboko a Olej. Tyto léky postavily mne zase v křit, kým čase na nohy. Přátelé moji byli překvapeni nad tím, so tyto léky pro mne udělaly. V ten čas bydlil jsem ve Wilmington, Del. Jsem nyní zde v Milwaukee a rád bych dostal jednatelství pro Hoboko."

Když vše jiné zklamalo, zkuste Dra. Petra Hoboko, ale má čekati až potom? Proč neuspokřit si bolestí, starostí a bily zničením choroby v zárodku užíváním Dra. Petra Hoboko? Tento starý, dohom vyzkoušený bylinný lék není k dostání v lékárnách. Dodává se lidem přímo od místních jednatelů ustanovených od jediných majitelů, Dr. Peter Fahmy & Sons Company, 112-118 So. Hoyne ave., Chicago, Ill.

Významné odporučení.

Pan Františka Hotek, Otho, Iowa, píše: "Mívala jsem časté bolesti hlavy a to od žaludku a od těch čas co užívám Vaše výtečné Léčivé Hořké Víno Medové, cítím se úplně zdráva a protož jej směle každému odporučuji. Posílám si již pro třetí bedničku." Každý by si měl zapamatovati, že víno toto jest tím nejlepším lékem pro žaludeční choroby, nechut k jídlu, kysání v žaludku, nadýmání a bolesti hlavy. Zkuste jej v lékárnách. Bedničku 12 lahvi za \$3.00 přímo zašle vyrábitel A. V. Kourba, 2819 Larimer St., Denver, Colorado. 25tf

Vzorné zařízení HOSTINEC

Frank :: Semerád
16. a Willama ul., Omaha, Neb.
Výtečný Metzův léžák, jakož i pravé importovaná plzeňská stála na šepu. Korbelova vína a nejlepší luhoviny prodává i ve velkém. Teplý zákusok na požádání.

PROČ BYSTE TRPĚLI V TICHOSTI?



MY VÁS MUŽEME VYLÉČITI.

Náš specialita v léčení všech prítvých, nervových a chronických chorob jest výsledkem dvacetileté zkušenosti. Toto ovládl lékařství bylo naší životní studií. Nikdy neudáváme žádných klamných udání trpěcí. Ve všech případech, které přijmeme k léčení, poskytneme úplně a trvale vyléčení a naše úty jsou vždy mírné.

Mezi tím mužem, trpěcími hromými ústředí v mladistvých chyb, přimavratime úplně zdraví.

Mužem přes 40 let, kteří ponorují že jim ubývá životní síly, mužeme dati úplně a trvale zdraví.

Otrava krve, varikocely, ledvinové a mechyřové choroby, reumatism, neurlogie, žaludeční a jaterní choroby, slati

šla, vředy, zvlěnění hl a všechny choroby kžle léčíme rychle a trvale. **PAMATUJTE:** Je píeme všem našim pacientům osobně v jejich mateřském jazyku a nikdy neprozradíme jejich tajemství. Poskytneme léky, všem našim pacientům a zašleme je do všech částí světa. Píete nám dnes a zřídte nám o vašich neseahích v úplné důvěře.

PIŠTE PRO NAŠI NOVOU KNÍZKU.

Tato knížka každému zdarma po pošte, kdo nám pošle jméno a adresu. Tato knížka obsahuje v sobě mnohé vyléčení a jest pravým zárodkem, pro mladé lidi, kteří trpí rozličnými chorobami a slabostmi známými u mužů. **Ona vysvětlí rozličné choroby** a ukáže Vám jak se můžete úspěšně vyléčiti doma. Vyplňte tento Coupon, vystřihněte a nám jej zašlete.

DR. JOSEPH LISTER & CO.,
B. 71, 22 Fifth Avenue, Chicago, Ill.

Pánové — Já trpím na..... (Dodatek Vaší poštovní).....
Prosím zašlete mi úplně zdarma Vaši knihu která objasní jak se mohu úspěšně vyléčiti doma.
Imčno.....
Adress: P. O..... Stát.....

JETTER BREWING CO.

varí to nejlepší pivo. Pouze ze sladu a chmele. 216 Objednejte si bednu dnes!



Vyborná vína kalifornská a importovaná. vody minerální, brandy a všeho druhu lihoviny zasílají seřdo všech částí Spoj. Států. Pište si o cenník!

Jos. Bernard, 620 Blue Island Avenue, CHICAGO, ILLINOIS.

STORZ BREWING COMPANY
varí a stáči do lahvi
TRIUMPH A BLUE RIBBON PIVO.
Nejlepší na západě.
OMAHA, NEB. 191f

Metz Bro's Brewing Co.

Nejstarší pivovar v Omaze. TELEFON DOUGLAS 119.

Varí nejlepší pivo soudkové i lahvové na celém světě.

Nejstarší a nejlepší místo pro schůzku jest **ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC.**
v čísle 1306 Farnam ulice.
Pravá importovaná piva na šepu. **PLZEŇSKÉ** z Měšťanského pivovaru v Plzni v Čechách. Hobrau Munich Bavaria pivo. Pivo Anheuser-Busch a světově známé Panet zřídalo rozsáhlou reputaci. Kavárna pro dámy nalézá se na druhé podlaže. 40tf

TELLMORE jest výtečný druh whisky, jejíž vyhradními rozestátelei jsou **Atlas Wine and Liquor Co.,** VELKOOBCHODNÍCI A IMPORTÉŘI
659-61 Blue Island Ave., CHICAGO, ILLS.
Zaručena die vládního zákona o čistých potravinách a lékářch. **JOHN J. FLORIAN,** ceatující jednatel. 44tf